

4.9.2023

Sopimus Kirkkonummen jätevesien johtamisesta Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän jätevedenpuhdistamolle ja niiden käsittelystä

1. Sopijapuolet

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY (jäljempänä ”HSY”)

Y-tunnus 2274241-9

Postiosoite HSY, PL 100, 00066 HSY

Käyntiosoite Ilmalantori 1, 00240 Helsinki

Kirkkonummen Vesi -liikelaitos, Kirkkonummen kunta (jäljempänä ”Kirkkonummi”)

Y-tunnus 0203107-0

Postiosoite PL 20, 02401 Kirkkonummi

Käyntiosoite Ervastintie 2, 02400 Kirkkonummi

2. Sopimuksen tarkoitus

Tässä sopimuksessa on tarkoitus sopia niistä edellytyksistä ja periaatteista, joita noudattamalla Kirkkonummen jätevedet (jäljempänä ”jätevedet”) voidaan johtaa HSY:n viemäriverkostoon. Sopimuksessa yksilöidään myös jätevesien johtamisesta perittävät maksut. Lisäksi linjataan periaatteet, joiden mukaisesti Kirkkonummi osallistuu HSY:lle aiheutuvien käyttö- ja investointikustannusten kattamiseen.

3. Kumottavat sopimukset

Tämä sopimus korvaa 10.5.2021 allekirjoitetun sopimuksen Kirkkonummen jätevesien johtamisesta Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän viemäriverkkoon ja niiden käsittelystä.

4. Jätevesien johtaminen HSY:n viemäriverkostoon ja jäteveden mittaaminen

Tämä sopimus koskee jäteveden johtamista Kirkkonummen viemäriverkostosta HSY:n viemäriverkostoon. Kirkkonummen verkoston kautta johdetaan lisäksi Siuntion kunnan, Inkoon kunnan ja Kirkkonummen kunnan alueella toimivien vesiosuuskuntien jätevesiä. Tähän sopimukseen ei sisälly Kirkkonummen kautta mahdollisesti tulevaisuudessa johdettavien kuntien (muiden kuin Siuntion ja Inkoon) jätevesien johtamista HSY:n verkostoon.

Jätevesien johtamisen osalta noudatetaan seuraavia ehtoja:

A) Jätevedet johdetaan HSY:n jätevesiviemäriverkoston Liitteessä 1 esitettyssä liittämiskohdissa. Jätevesien määrä mitataan HSY:n omistamalla mittarilla ennen jätevesien johtamista HSY:n jätevesiviemäriverkoston Kivenlahdessa ja Kolmirannassa.

A2) Erikseen sopimalla jätevesiä voidaan johtaa Masalassa sijaitsevan uuden liittämiskohdan kautta HSY:n jätevesiviemäriverkoston. Liitteet 1 ja 2 tulee päivittää, jos uusi liitoskohta toteutuu.

A3) HSY seuraa jätevesimittareiden mittaustarkkuutta ja jos mittaustuloksissa havaitaan poikkeamia, hyvityksistä sovitaan erikseen. Hyvityksiä maksetaan enintään 2 vuoden ajalta.

B) Siuntion kunnan ja Inkoon kunnan alueilla syntyviä jätevesiä voidaan johtaa Kirkkonummen siirtoviemäriä kautta HSY:n viemäriverkoston Kirkkonummen omia jätevesiä vastaavin velvoittein.

Mikäli tämän sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen tulisi tarpeelliseksi sopia muiden kolmantena osapuolena toimivien kuntien tai vastaavien tahojen jätevesien johtamisesta Kirkkonummen verkostojen ja nykyisten liittymispisteiden kautta HSY:n viemäriverkoston, tulee asiasta käynnistää tämän sopimuksen täydentämistä koskevat neuvottelut ja päättää asiasta erikseen.

C) Uudet siirtoviemärit ja pumppaamot jätevesien johtamiseksi HSY:n liittospisteeseen on sijoitettava ja teknisesti toteutettava siten, että niiden toiminnasta ei saa aiheutua ympäristön pilaantumista, hajuhaittaa, häiritsevää melua, pohjaveden pilaantumista, eikä muutakaan vältettävissä olevaa haittaa.

D) Kirkkonummen sopimuksenmukaiset jätevedet johdetaan Espoon alueella HSY:n viemäriverkoston Blominmäen jätevedenpuhdistamolla edelleen käsiteltäväksi ja johdettavaksi purkuvesistöön Espoon merialueelle.

5. Johdettavien jätevesien määrä, laatu ja laadun valvonta

A) Kirkkonummi saa johtaa HSY:n verkoston jätevesiä tämän sopimuksen mukaisesti. Liitteessä 2 on esitetty sopimuksen tekohetkellä yhteisesti laadittu toteuma ja ennuste. HSY sitoutuu vastaanottamaan Kirkkonummelta liitteessä 2 esitetyt jätevesimäärät. Osapuolet sitoutuvat seuraamaan virtaamamääriä ja -ennusteita sopimuksen seurantaryhmässä vuosittain. Virtaamamääräennusteita on päivitettävä aina, kun ennusteet tarkentuvat. Ennusteet laadittava vähintään viideksi (5) vuodeksi eteenpäin. Kirkkonummi pyrkii tarkistamaan ennusteitaan yhteensopivasti HSY:n vesimääräennusteen päivittämissä mukaisesti.

Merkittävästä, liitteen 2 mukaisista voimassa olevista ennusteista poikkeavasta jätevesivirtaaman kasvattamisen tarpeesta on sovittava vähintään 5 vuotta etukäteen liitteen 2 päivityksen aikataulussa. Mikäli jätevesivirtaamavarausta on tarpeen kasvattaa merkittävästi lyhyemmällä kuin 5 vuoden aikavälillä, on Kirkkonummen ilmoitettava asiasta HSY:lle välittömästi ja asiasta on neuvoteltava erikseen. Merkittäväksi muutokseksi katsotaan sellainen muutos, joka edellyttää HSY:n verkostojen ja laitteiden kapasiteetin kasvattamista tai olemassa olevien suunnitelmien mitoitusperusteiden muuttamista.

B) Teollisuusjätevesien osalta sovelletaan, mitä tässä sopimuksessa jäljempänä kohdassa 5 G ja H todetaan.

Kirkkonummen on täytettävä jätevesiviemäreidensä kunnan sekä vuoto- ja ohitusvesien osalta HSY:n Blominmäen jätevedenpuhdistamon kulloinkin voimassa

olevan ympäristöluvan mukaiset määräykset, sekä viranomaisten asettamat muut vaatimukset. Ympäristöluvasta johtuvat keskeisimmät määräykset ovat:

C) HSY:n jätevesiviemäriverkoston ei ole sallittua johtaa hulevesiä. Olemassa olevien sekaviemäreiden osalta Kirkkonummi sitoutuu edistämään niiden eriyttämistä.

D) Sopijapuolet sitoutuvat vähentämään käytettävissä olevin keinoin verkoston vuotovesien osuutta puhdistamolle johdettavissa jätevesissä. Sopijapuolet laativat vuosittain yhteenvedon vuotovesien määrästä ja niiden vähentämiseksi tehdyistä kunnossapito- ja saneeraustöistä. Lisäksi sopijapuolet ylläpitävät ajantasaista saneerausohjelmaa ja päivittävät sitä vähintään kahden vuoden välein puhdistamon toimintaa haittaavien vuotovesien vähentämiseksi.

E) Sopijapuolet sitoutuvat kulloinkin voimassa olevan Blominmäen jätevedenpuhdistamon ympäristöluvan mukaisiin viemäriverkoston ohitus- ja ylivuotovesiä koskeviin toimenpiteisiin. Kaikissa puhdistamon piirissä olevien viemäriverkoston ohijuoksu- ja ylivuotokohdissa on oltava laitteet, jotka rekisteröivät ohijuoksuksen ja ylivuodon kestoajan summaavasti tai muu luotettava menetelmä ohijuoksuksen määrän selvittämiseen. Ohijuoksuksista on pidettävä kirjaa. Sopijapuolet laativat vuosittain yhteenvedon ohitusvesien määrästä ja niiden vähentämiseksi tehdyistä toimenpiteistä. Ohijuoksuksista tulee ilmoittaa välittömästi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Kirkkonummen ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä HSY:lle. Merkittävistä ohijuoksuksista on tarvittaessa ilmoitettava myös Kirkkonummen terveys- ja pelastusviranomaiselle. Mikäli ohijuoksu tapahtuu kalataloudellisen riskikohteen läheisyydessä, on vuodosta ilmoitettava myös Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

F) HSY tuottaa jätepalvelut Kirkkonummella, mukaan lukien sako- ja umpikaivolietteiden vastaanoton. Vastaanotetun lietteen johtamisesta Kirkkonummen jätevesiviemäriverkkoon kautta HSY:n verkkoon sovitaan erillisillä liittymissopimuksilla.

G) Kirkkonummen tulee noudattaa viemäriverkkoon johdettavien teollisuus- ja erityisjätevesien vaatimuksien osalta vähintään samoja periaatteita, kuin HSY vaatimukset ovat. Kirkkonummi huolehtii omilla alueillaan teollisuus- ja erityisjätevesien valvonnasta yhteistyössä HSY:n kanssa. HSY antaa Kirkkonummelle tarvittaessa neuvonta- ja lausunto- yms. apua.

H) Kirkkonummen tulee ilmoittaa HSY:lle myös muista kuin erillisten teollisuusjätevesisopimusten piiriin kuuluvista erityisasiakkaista, joiden jätevedet johdetaan HSY:n jätevesiviemäriverkoston.

I) Mikäli Kirkkonummen jätevesiviemäriverkoston ollaan liittämässä yksittäistä asiakasta, jonka kuormitus on huomattavan korkea tai poikkeavan laatuinen, on liittämisestä neuvoteltava ja sovittava erikseen HSY:n kanssa. Tarvittaessa sovitaan jäteveden johtamisen järjestelyistä sekä hinnoittelusta. Lisäksi arvioidaan tarve teollisuusjätevesisopimukselle.

J) Mikäli siirtoviemärin liitospisteen ympäristössä esiintyy Kirkkonummella jätevesistä johtuvaa haju-, ympäristö-, työturvallisuus- tai muuta haittaa, sitoutuu Kirkkonummi poistamaan haitan kustannuksellaan. Mahdolliset haju- ja ympäristöhaitat on otettava huomioon jäteveden siirtojärjestelyjä suunniteltaessa.

K) Kirkkonummi sitoutuu siirtämään Blominmäen ympäristöluvan jätevesien johtamiseen ja teollisuusjätevesien vastaanottamiseen liittyvät velvoitteet omille

sopimuskumppaneilleen siten, että määräyksien mukainen toiminta ulottuu koko jätevesien vastaanottoalueelle.

6. Jäteveden hinta

Sopimuksen muodostumisajankohtana HSY:n vesihuollon taksarakenteen perusteena ovat veden ja jäteveden käyttömaksut sekä perusmaksu.

Sopijapuolet sitoutuvat seuraaviin ehtoihin:

A) HSY perii Kirkkonummelta jätevedestä käyttömaksua kuutioperusteisesti (EUR/m³). Käyttömaksu on siirtymäajan jälkeen 65 % HSY:n kulloinkin voimassa olevan hinnaston mukaisesta jäteveden käyttömaksusta.

Vuosien 2022–2031 hinnoittelussa on otettu huomioon Kirkkonummen jo aiemmin käyttömaksussaan maksama osuus Blominmäen puhdistamon investoinneista. Se hyvitetään Kirkkonummelle porrastamalla käyttömaksun osuus vuoteen 2031 saakka seuraavan taulukon mukaisesti niin, että vuodesta 2032 alkaen käyttömaksu on 65 % HSY:n kulloinkin voimassa olevan hinnaston mukaisesta jäteveden käyttömaksusta:

vuosi	Kerroin (% HSY:n jäteveden käyttömaksusta)
2022	0,44
2023	0,46
2024	0,48
2025	0,50
2026	0,52
2027	0,54
2028	0,56
2029	0,58
2030	0,60
2031	0,62
2032	0,65

Kirkkonummelta perittävät maksut kattavat siirtymäajan jälkeen jäteveden viemäroinnin ja käsittelyn kustannukset kokonaisuutena ja hinta tulee olemaan yhtenevä niiden ympäristökuntien kanssa, joilla on vastaavan sisältöinen sopimus.

B) Mikäli HSY:n taksarakennetta muutettaisiin tämän sopimuksen voimaan tulon jälkeen, tulisi muutoksen vaikutukset huomioida Kirkkonummen käyttömaksuun ja käynnistää tältä osin uudelleen neuvottelut.

C) Kirkkonummelta ei peritä liittymismaksua. Kirkkonummi on osallistunut liittymisen kustannuksiin aikanaan erillisellä sopimuksella.

D) Maksuilla katetaan HSY:lle aiheutuvien käyttökustannusten lisäksi esimerkiksi puhdistamo- ja verkostoinvestoinnit sekä muut sopimukseen liittyvät HSY:n kustannukset.

E) Liittymiskorvauksen tai käyttömaksun maksamisen kautta Kirkkonummelle ei muodostu omistusoikeutta HSY:n toiminta-alueelle rakennettavaan jätevesiverkostoon taikka Blominmäen jätevedenpuhdistamoon.

F) Muiden Kirkkonummen HSY:ltä hankkimien palveluiden hinnat määräytyvät HSY:n kulloinkin voimassa olevan hinnaston ja palvelumaksuhinnaston mukaan.

G) Teollisuus- ja erityisjätevesien laadun vaikutus hintoihin ja maksuihin määritellään tarvittaessa erikseen.

7. Laskutus

HSY laskuttaa käyttömaksun Kirkkonummelta kuukausittain, ellei toisin sovita. Laskujen maksuaika on HSY:n voimassa oleva normaali maksuaika 30 päivää.

Maksamattomille erääntyneille laskuille on suoritettava eräpäivän jälkeen kulloinkin voimassa olevan korkolain mukainen viivästyskorko.

8. Viranomaisvelvoitteet

Viranomaisvelvoitteista ja ympäristöluvan määräyksistä johtuen tässä sopimuksessa noudatetaan seuraavaa:

A) HSY huolehtii puhdistamonsa toiminnan edellyttämien lupien hankkimisesta, jäteveden lupamääräysten mukaisesta puhdistamisesta, sekä muiden HSY:n toimintaan liittyvien lupamääräysten täyttämistä. Näistä aiheutuvat kustannukset sisältyvät jäteveden hintaan.

B) Kirkkonummen on täytettävä jätevesiviemäreidensä kunnon sekä vuoto- ja ohitusvesien osalta HSY:n Blominmäen jätevedenpuhdistamon kulloinkin voimassa olevan ympäristöluvan mukaiset määräykset, sekä viranomaisten asettamat muut vaatimukset.

C) Mikäli viranomaisten vaatimusten täyttäminen edellyttää investointeja tai toimenpiteitä Kirkkonummen verkostossa tai Kirkkonummen liittyjien suhteen, vastaa Kirkkonummi niiden toteuttamisesta kustannuksellaan.

D) Kirkkonummi sitoutuu toimittamaan myös muut kulloinkin voimassa olevaan ympäristölupaan ja sen valvontaan liittyvät viranomaisten vaatimat selvitykset ja tiedot valvoville viranomaisille ja HSY:lle viipymättä. Kirkkonummi vastaa omalta osaltaan velvoitteiden täyttämiseen liittyvästä tiedottamisesta ja mahdollisista oikeudellisista vastuista.

E) Molemmat sopijapuolet sitoutuvat kehittämään yhteistyössä jätevesihuollon poikkeus- ja häiriötilannevalmiutta ympäristöluvan mukaisesti sovittavalla tavalla, ja Kirkkonummen viemäriverkostosta on oltava ajan tasalla oleva suunnitelma, joka koskee toimintaa viemäriverkossa esiintyvien häiriö- ja poikkeustilanteiden aikana. Sopimuskumppaneina viemäriverkon haltijat pitävät yllä toimintavalmiutta erityistilanteiden varalta.

F) Edellä mainitut viranomaisvelvoitteet koskevat myös nykyisiä ja mahdollisesti tulevaisuudessa Kirkkonummen verkostojen kautta HSY:n viemäriverkostoon jättevettä johtavia kuntia, vesiosuuskuntia ja niitä vastaavia osapuolia, mikä Kirkkonummen tulee huomioida sen nykyisissä ja mahdollisten uusien osapuolten välisissä sopimuksissa.

9. Vahingonkorvaukset

Sopijapuolet vastaavat aiheuttamisperiaatteen mukaisesti vahingon tai haitan kärsijälle jätevesien päästämisestä aiheutuvien vahinkojen korvaamisesta.

Vahingosta, jonka voidaan osoittaa johtuvan yksinomaan toisen sopijapuolen tuottamuksesta, vastaa yksinomaan tämä sopijapuoli.

Sopijapuolet ovat velvollisia korvaamaan toisilleen vahingon, jonka syynä on tämän sopimuksen vastainen toiminta tai laiminlyönti. Kumpikaan sopijapuoli ei kuitenkaan vastaa viivästyksistä tai vahingoista, jotka johtuvat ylivoimaisesta esteestä.

Välilliset vahingot korvataan vain, jos vahinko on aiheutettu tahallisesti tai törkeällä huolimattomuudella.

10. Ylivoimainen este

Kumpikaan sopijapuoli ei vastaa virheestä tai sopimuksen vastaisesta toiminnasta, joka johtuu ylivoimaisesta esteestä. Sopijapuolen on ilmoitettava ylivoimaisesta esteestä toiselle sopijapuolelle viipymättä, samoin kuin esteen lakkaamisesta.

Ylivoimaisella esteellä tarkoitetaan tässä sopimuksessa sopijapuolen vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella olevaa estettä, jota hänen ei kohtuudella voida edellyttää ottaneen huomioon sopimuksentekohetkellä ja toiminnassaan ja jonka seurauksia hän ei myöskään kohtuudella olisi voinut välttää tai voittaa.

11. Tiedonantovelvollisuus

Sopijapuolet ovat velvollisia antamaan toisilleen viipymättä tiedot tähän sopimukseen ja tämän sopimuksen toteuttamiseen mahdollisesti vaikuttavista muutoksista toiminnassaan.

Sopijapuolet ylläpitävät yhteystietolistaa.

12. Sopimuksen voimassaolo

Tämä sopimus tulee voimaan, kun sopijapuolet ovat sen hyväksyneet ja sopimus on allekirjoitettu. Sopimus on voimassa toistaiseksi, huomioiden kuitenkin mahdolliset muutostarpeet.

13. Sopimuksen muuttaminen

Sopijapuolella on aina oikeus esittää sopimuksen voimassaoloaikana muutoksia, jotka perustuvat pakottavan lainsäädännön, lupamääräyksen tai muun viranomaismääräyksen muutokseen, tekniseen kehitykseen, olosuhteiden muuttumiseen tai muuhun vastaavaan syyhyn. Toinen sopijapuoli on tällöin velvollinen neuvottelemaan sopimuksen muuttamisesta vastaamaan muuttuneita olosuhteita.

Sopimuksen muutoksista on sovittava kirjallisesti ja kummankin sopijapuolen on vahvistettava muutokset allekirjoituksillaan.

HSY:n viranhaltijalla ja Kirkkonummen viranhaltijalla on oikeus sopia tarkemmin sopimukseen liittyvistä yksityiskohdista ja menettelytavoista poikkeamatta kuitenkaan sopimuksen ehdoista.

14. Sopimuksen päättäminen

Sopimukseen liittyy pitkävaikutteisia investointeja, joten sopimuksen päättäminen ilman korvaavaa sopimusta tulee kysymykseen vain silloin, kun asiasta vallitsee yksimielisyys. Mikäli sopimuksen ehdot käyvät jäteveden määrän tai laadun tai

muiden olosuhteiden olennaisten muutosten myötä kohtuuttomiksi, tulee sopimusta tarkistaa muuttuneita olosuhteita vastaavaksi.

Mikäli toinen sopijapuoli syyllistyy olennaiseen sopimusrikkomukseen, jolla on huomattavia vaikutuksia toisen sopijapuolen toimintaan, on toisella sopijapuolella oikeus purkaa sopimus. Sopimus päättyy 12 kuukauden kuluttua purkamisilmoituksesta, jolleivät rikkomuksen vaikutukset ole sellaisia, ettei kohtuudella voida pitää sopimusta enää lainkaan voimassa.

15. Sopimuksen siirtäminen

Tätä sopimusta ei saa siirtää kolmannelle osapuolelle ilman toisen sopijapuolen kirjallista suostumusta.

16. Sopimuksen seuraaminen

Tämän sopimuksen seurantaan varten kumpikin sopijapuolista nimeää 1-2 edustajaa seurantaryhmään, jonka tehtävänä on seurata sopimuksen noudattamista ja soveltamista käytäntöön. Seurantaryhmän puheenjohtajana toimii HSY:n edustaja. Ryhmä kokoontuu vähintään kerran vuodessa.

17. Erimielisyydet

Tätä sopimusta koskevat erimielisyydet ratkaistaan ensisijaisesti kahden välisissä neuvotteluissa. Viime kädessä erimielisyydet jätetään ensiasteena ratkaistavaksi Helsingin käräjäoikeuteen.

18. Päiväys ja allekirjoitukset

Tätä sopimusta on laadittu kaksi (2) samasanaista kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle.

Sopimus on sähköisesti allekirjoitettu

Helsingin seudun ympäristöpalvelut
-kuntayhtymä HSY

Kirkkonummen kunta

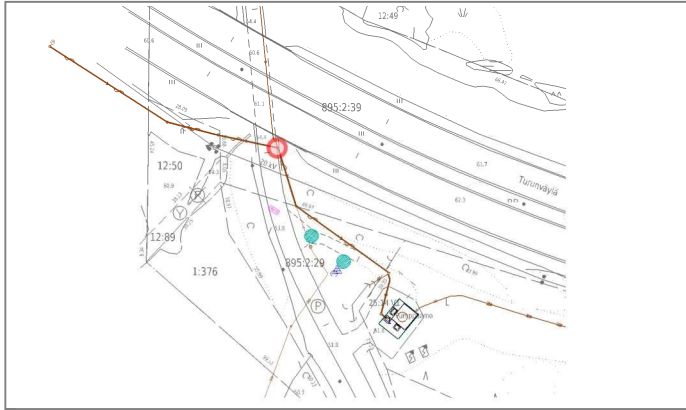
toimialajohtaja Mari Heinonen

liikelaitoksen johtaja Antti Levänen

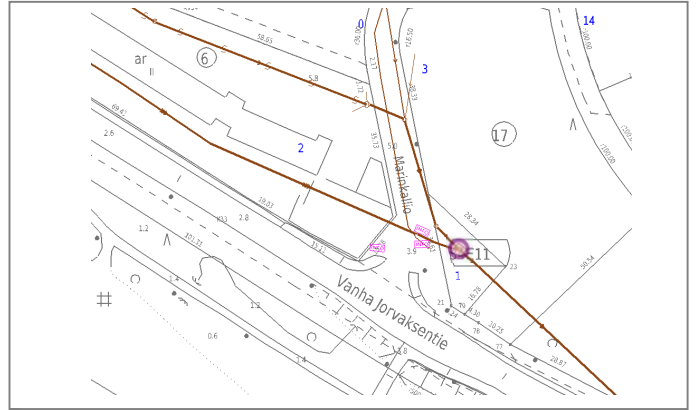
Liitteet

- Liite 1 Liitoskohdat HSY:n verkostoon
- Liite 2 Kirkkonummen HSY:n verkostoon johtamat jätevesimäärät ja ennusteet liittämiskohdittain v. 2023

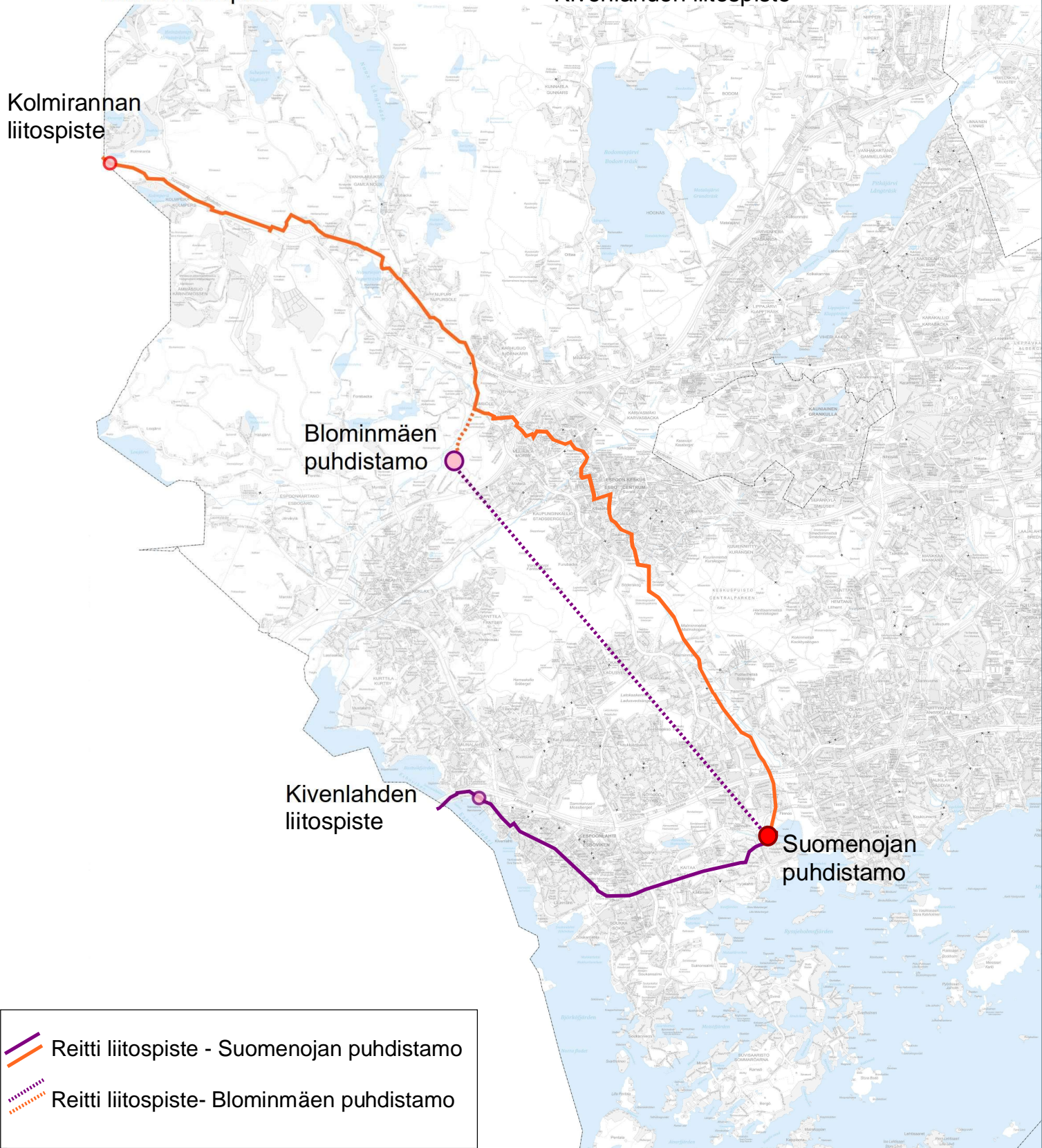
Liite 1 Kirkkonummen Veden liitospisteet HSY:n viemäriverkostossa

Kolmirannan liitospiste

Kivenlahden liitospiste

Kolmirannan liitospiste

Blominmäen puhdistamo

Kivenlahden liitospiste

Suomenojan puhdistamo

- Reitti liitospiste - Suomenojan puhdistamo
- Reitti liitospiste- Blominmäen puhdistamo

Kirkkonummen HSY:n verkostoon johtamat jätevesimäärät ja ennusteet liittämiskohdittain v. 2023

Kirkkonummen HSY:n verkostoon johtamat jätevesimäärät liittämiskohdittain sekä osapuolten yhteisesti hyväksymät ennusteet jätevesimäärän kehityksestä ovat sopimuksen laatimishetkellä vuonna 2023 seuraavat.

Liittämiskohta	Tarkastelu- vuosi	Vuorokautinen keskivirtaama	Tuntikohtainen huippuvirtaama	Hetkellinen maksimivirtaama ¹
		Qkesk m3/d	Qmax m3/h	Qmax l/s
Kivenlahti (Sarfvikin mitta- asema)				
	2018, toteuma	5593	(tietoa ei saatavissa)	
	2019, toteuma	6571	897	
	2020, toteuma	6922	1007	
	2022, toteuma	6247	1023	285
	2023–2027	7000	1007	280
	2028–2029	7300	1080	300
	2030 ²	7600 ³	1206	335
Kolmiranta (Hauklammen mitta-asema)	2018, toteuma	760	(tietoa ei saatavissa)	
	2019, toteuma	956	161	
	2020, toteuma	1036	203	
	2022, toteuma	918	198	55
	2023–2029	1100	198	55
	2030	1450 ³	230	65

¹ Kirkkonummen raportointijärjestelmästä saatava lukema. Arvo l/s on yksikkömuunnos arvosta m³/h.

² Vuoden 2030 ennustelukemat sisältävät Sarfvikin ja tulevan Masalan liittämiskohdan kautta johdettavat jätevedet. Masalan liittämiskohdan toteutuessa kyseisen liittämiskohdan kautta johdettava jätevesimäärä erotellaan omaksi kohdaksi.

³ 2030 ennuste perustuu Kirkkonummen kunnan vesihuollon kehittämissuunnitelmassa esitettyyn vuoteen 2018 toteumaan perustuvaan ennusteeseen. Tässä esitetty 2030 ennuste on tarkennettu arvioimalla vuosien 2018-20 vaihtelua. Ennusteessa on otettu huomioon, että vuosi 2018 oli poikkeuksellisen kuiva ja 2019-20 poikkeuksellisen sateinen.